

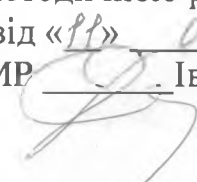
МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації
Кафедра менеджменту та публічного управління

Затверджено

Науково-методичною радою Університету,

протокол від «11» 01 2024 р. № 5

Голова НМР Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

Робоча програма
навчальної дисципліни
«ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРОЄКТИ І ПРОГРАМИ»
для підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового)
рівня
(денної та заочної форм навчання)
галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»
спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»
освітньо-наукова програма «Публічне управління та адміністрування»
Статус дисципліни: вибіркова

Робоча програма навчальної дисципліни «Європейські проекти і програми» складена на основі освітньо-наукової програми «Публічне управління та адміністрування» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» затвердженої Вченою радою Університету «29» вересня 2022 року (протокол № 3).

Укладач:

І.Г. Канцур, к.е.н., доцент кафедри менеджменту та публічного управління

Гарант:

Н. В. Грабовенко, д.н. з держ упр., доцент

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою менеджменту та публічного управління, протокол від «7» листопада 2023 р. № 4.

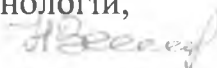
В.о. завідувач кафедри менеджменту та публічного управління

А. С. Близнюк, д.н.з держ.упр., доцент

Розглянуто і схвалено вченою радою факультету соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації, протокол від «1» грудня 2023 р. № 5.

Голова вченої ради факультету соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації

Н. І. Зикун., д.н.із соц.ком., професор

Завідувач

навчально-методичного відділу

І.В. Качур, к.б.н., доцент

Реєстраційний № _____

ЗМІСТ

1. Передмова.....	4
2. Опис навчальної дисципліни.....	5
2.1. Компетентності та результати навчання.....	5
2.2. Пререквізити та постреквізити.....	6
2.3. Структура навчальної дисципліни.....	7
3. Програма навчальної дисципліни.....	14
4. Критерії оцінювання	24
5. Засоби діагностики результатів навчання.....	27
6. Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролю.....	27
7. Рекомендована література.....	32
8. Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни.....	34

1. ПЕРЕДМОВА

У сучасному глобальному середовищі управління проектами – це самостійна сфера професійної діяльності, яка має у своєму арсеналі власні методології, технології, інструментарії, стандарти, спілки учасників, що виникли як результат синтезу, адаптації та об'єднання підходів, методів, практичного досвіду різних сфер знань. Різноманітні спілки використовують свої методології та інструментарій відповідно до обраної базової концептуальної моделі проектного підходу.

Ефективному управлінню проектами присвячені дослідження професійних асоціацій і міжнародних спільнот, які розроблюють міжнародні і національні стандарти в управлінні проектами. Специфіка таких стандартів полягає в тому, що вони містять не обов'язкові для виконання вимоги, а радше рекомендації щодо найефективнішого управління проектами, що засновані на узагальненні кращого світового досвіду.

Робоча програма навчальної дисципліни «Європейські проекти і програми» складена відповідно до освітньо-наукової програми «Публічне управління та адміністрування» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Метою викладання навчальної дисципліни «Європейські проекти і програми» є ознайомлення здобувачів вищої освіти із сучасною методологією та інструментарієм проектного менеджменту європейських організацій, засвоєння практичних навичок розробки та реалізації проектів, розуміння перспектив застосування своїх знань і вмінь у процесі європейської інтеграції.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Європейські проекти і програми» є:

- розкриття понятійного апарату курсу;
- виявлення характеристики сучасного інструментарію проектного менеджменту, розгляд основних видів проектів;
- розкриття структури європейського проектів і програм;
- розкриття основних функцій і підсистем проектного менеджменту;
- засвоєння інструментарію менеджменту реалізації програм технічної допомоги ЄС в Україні;
- визначення інструментів проектного менеджменту ЄБРР;
- визначення специфіки менеджменту якості проектів, менеджменту людських ресурсів;
- виявлення характеристики європейських проектів в Україні.

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати: механізми, інструменти, методи, засоби, функції, категорії європейського проектного менеджменту; зміст процесів та технологію управління проектами ЄС.

вміти: компетентно і ефективно управляти проектами і програмами в організаціях при плануванні змісту проекту; підготовки заявки, проектною пропозиції, стислого опису проекту; формуванні команди проекту, ведення переговорів щодо розробки, управління та реалізації проектів, які фінансуються європейськими організаціями.

Об'єктом навчальної дисципліни є процес управління європейськими проектами і програмами.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Європейські проекти і програми» є вивчення теоретичних концепцій та методології європейського проектного менеджменту, підходів і критеріїв визначення та обґрунтування вибору напрямків змін.

Методи та форми навчання:

1) Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – словені (лекція, семінари, бесіда, розповідь); наочні – (ілюстрація, демонстрація, презентація), практичні (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації).

2) Група методів за логікою передачі і сприйняття навчального матеріалу: – індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

3) Група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань – репродуктивні та продуктивні (дослідницькі, пошукові, частково-пошукові);

4) Група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота студента з навчальною та науковою літературою, текстами лекцій, підготовка до семінарських і практичних занять, виконання письмових завдань.

Освітній процес здійснюється у формі лекцій, тестових завдань, усних та письмових відповідей на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату тощо.

Організація поточного та підсумкового контролю знань. Поточний контроль проводиться у вигляді підготовки індивідуальної роботи, написання поточних контрольних робіт. Підсумковий контроль передбачено проводити у формі диференційованого заліку.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)	Вибіркова	
Модулів - 2	Галузь знань: <u>28 публічне управління та адміністрування</u>		
Змістових модулів - 2			
Загальна кількість годин - 90		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
	Семестр		
	2-й	2-й	
	Лекції		
	16 год.	4 год.	
	Семінарські		
	14 год.	2 год.	
	Лабораторні		
	год.	год.	
	Самостійна робота		
	58 год.	82 год.	
	Індивід. консультац. робота: 2 год.		
	Форма семестрового контролю: диф. залік		

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями:

Здатність ідентифікувати комплексні проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, у тому числі в дослідницько-інноваційної діяльності, та пропонувати

підходи до їх вирішення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або практики публічного управління та адміністрування, презентувати отримані результати і вести наукову дискусію.

Здатність ініціювати та реалізовувати дослідницько-інноваційні проекти, автономно працювати під час їх реалізації.

Здатність презентувати результати досліджень на всіх рівнях українською та однією з іноземних мов європейського простору, аргументувати та обґрунтовано відстоювати власну наукову позицію.

Здатність налагоджувати наукову взаємодію, міжнародне науково-технічне, культурне та освітнє співробітництво.

Здатність ініціювати, організовувати та керувати інноваційними проектами на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

Результати навчання:

Уміти застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти, академічну українську та іноземну мови в науковій, освітній (педагогічній), професійній діяльності і дослідженнях.

Знати основні засади наукового менеджменту, управління науковими проектами, реєстрації прав інтелектуальної власності.

Уміти готувати проектні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) виходячи із аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку публічного управління та адміністрування.

Уміти розробляти проекти законодавчих та нормативних актів, передбачаючи правові та соціально-економічні ризики та наслідки запроваджених правових норм.

Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи/практики до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Пререквізитами для вивчення дисципліни є вивчення таких дисциплін, як: «Управління проектами в публічній сфері», «Проектний менеджмент», «Управління проектами», «Фінансовий менеджмент проектів і програм», «Проектний аналіз», «Економічний аналіз» тощо. **Постреквізитами** вивчення навчальної дисципліни: «Планування розвитку територій», «Публічна політика та Good Governance» тощо.

2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

освітньо-наукова програма

«Публічне управління та адміністрування»

денна форма навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінарс ькі заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 1 заліковий кредит (30 год.)						
Змістовний модуль 1. Основні засади європейських проєктів і програм						
T. 1	Методологічний механізм європейських проєктів і програм	2	1		7	10
T. 2	Концептуальні засади європейських проєктів і програм	2	1		7	10
T. 3	Структуризація європейських проєктів і програм	2	2		6	10
Всього по модулю:		6	4		20	30
Форма контролю: контрольна робота (за рахунок семінарського заняття)						
МОДУЛЬ II = 2 залікових кредити (60 год.)						
Змістовний модуль 2. Функціональні особливості європейських проєктів і програм						
T. 4	Планування європейських проєктів	1	1		3	5
T. 5	Управління вартістю європейських проєктів	1	1		4	6
T. 6	Моніторинг, регулювання та аудит проєктів ЄС	1	1		3	5
T. 7	Менеджмент якості проєктів ЄС	1	1		4	6
T. 8	Управління людськими ресурсами проєктів ЄС	1	1		3	5
T. 9	Проектний менеджмент ЄБРР	1			5	6
T. 10	Зовнішня допомога ЄС		1		4	5
T. 11	Менеджмент реалізації програм технічної допомоги	1	1		4	6
T. 12	Європейські проєкти в Україні	1	1		3	5
T. 13	Можливості участі у програмах та проєктах ЄС: громада, бізнес, влада	1	1	2	2	6
T. 14	Проектний менеджмент як інструмент доступу до фінансових фондів ЄС	1	1		3	5
Всього по модулю:		10	10	2	38	60
Форма контролю: контрольна робота (за рахунок семінарського заняття)						
Форма підсумкового контролю – диференційований залік						
Разом годин з курсу:		16	14	2	58	90

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

освітньо-наукова програма

«Публічне управління та адміністрування»

заочна форма навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінарс ькі заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 1 заліковий кредит (30 год.)						
Змістовний модуль 1. Основні засади європейських проєктів і програм						
T. 1	Методологічний механізм європейських проєктів і програм	1	1		8	10
T. 2	Концептуальні засади європейських проєктів і програм				10	10
T. 3	Структуризація європейських проєктів і програм	1			9	10
Всього по модулю:		2	1		27	30
МОДУЛЬ II = 2 залікових кредити (60 год.)						
Змістовний модуль 2. Функціональні особливості європейських проєктів і програм						
T. 4	Планування європейських проєктів	1	1		3	5
T. 5	Управління вартістю європейських проєктів				6	6
T. 6	Моніторинг, регулювання та аудит проєктів ЄС				5	5
T. 7	Менеджмент якості проєктів ЄС				6	6
T. 8	Управління людськими ресурсами проєктів ЄС				5	5
T. 9	Проектний менеджмент ЄБРР				6	6
T. 10	Зовнішня допомога ЄС	1			4	5
T. 11	Менеджмент реалізації програм технічної допомоги				6	6
T. 12	Європейські проєкти в Україні				5	5
T. 13	Можливості участі у програмах та проєктах ЄС: громада, бізнес, влада			2	4	6
T. 14	Проектний менеджмент як інструмент доступу до фінансових фондів ЄС				5	5
Всього по модулю:		2	1	2	55	60
Форма підсумкового контролю – диференційований залік						
Разом годин з курсу:		4	2	2	82	90

РЕЙТИНГ-ПЛАН
Денна форма навчання

Години	Тема	Форма заняття та діяльності (лекція, семінар, практична робота, лабораторна робота, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
Модуль 1.				
2	1. Методологічний механізм європейських проектів і програм	Лекція	Уміти застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти, академічну українську та іноземну мови в науковій, освітній (педагогічній), професійній діяльності і дослідженнях.	0
1		Семінар		2,5
2	2. Концептуальні засади європейських проектів і програм	Лекція	Знати основні засади наукового менеджменту, управління науковими проектами, реєстрації прав інтелектуальної власності.	0
1		Семінар		2,5
2	3. Структуризація європейських проектів і програм	Лекція	Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи/практики до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.	0
2		Семінар, контрольний захід		5
10	Т.1-3	Проміжний модульний контроль 1		5
30	Усього за модулем I			15
Модуль 2				
1	4. Планування європейських проектів	Лекція	Уміти готувати проєктні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи (стратегії,	0
1		Семінар		1,5

			програми, концепції) виходячи із аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку публічного управління та адміністрування.	
1	5. Управління вартістю європейських проектів	Лекція	Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи/практики до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.	0
1		Семінар		1,5
1	6. Моніторинг, регулювання та аудит проектів ЄС	Лекція	Уміти готувати проектні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) виходячи із аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку публічного управління та адміністрування.	0
1		Семінар		1,5
1	7. Менеджмент якості проектів ЄС	Лекція	Уміти готувати проектні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) виходячи із аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку публічного управління та адміністрування.	0
1		Семінар		1,5
1	8. Управління людськими	Лекція	Уміти адаптувати й застосовувати сучасні	0
1		Семінар		1,5

	ресурсами проектів ЄС		моделі/підходи/практики до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.	
1	9. Проектний менеджмент ЄБРР	Лекція	Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи/практики до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.	0
1	10. Зовнішня допомога ЄС	Семінар	Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи/практики до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.	1,5
1	11. Менеджмент реалізації програм технічної допомоги	Лекція	Уміти готувати проектні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) виходячи із аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку публічного управління та адміністрування.	0
1		Семінар		1,5
1	12. Європейські	Лекція	Знати основні засади	0

1	проекти в Україні	Семінар	наукового менеджменту, управління науковими проєктами, реєстрації прав інтелектуальної власності.	1,5
1	13. Можливості участі у програмах та проєктах ЄС: громада, бізнес, влада	Лекція	Знати основні засади наукового менеджменту, управління науковими проєктами, реєстрації прав інтелектуальної власності.	0
1		Семінар, індивідуальна роботи		1,5 10
1	14. Проектний менеджмент як інструмент доступу до фінансових фондів ЄС	Лекція	Уміти готувати проєктні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) виходячи із аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку публічного управління та адміністрування.	0
1		Семінар, контрольний захід		1,5
10	T.4-14	Проміжний модульний контроль 2		5
60	Усього за модулем 2			30
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE				5
90	Диференційований залік			50
Усього за курсом				100

РЕЙТИНГ-ПЛАН заочна форма навчання

Години	Тема	Форма заняття та діяльності (лекція, семінар, практична робота, лабораторна робота, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
Модуль 1.				
1	1. Методологічний механізм європейських проєктів і програм	Лекція	Уміти застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти, академічну українську та іноземну мови в науковій,	0
1		Семінар		15

			освітній (педагогічний), професійній діяльності і дослідженнях.	
1	3. Структуризація європейських проектів і програм	Лекція	Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи/практики до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.	0
3	Т.1-3			
30	Усього за модулем I			15
Модуль 2				
1	4. Планування європейських проектів	Лекція	Уміти готувати проектні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) виходячи із аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку публічного управління та адміністрування.	0
1		Семінар		10
1	10. Зовнішня допомога ЄС	Семінар	Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи/практики до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.	10
1	13. Можливості участі у програмах та проектах ЄС: громада, бізнес, влада	Індивідуальна робота	Знати основні засади наукового менеджменту, управління науковими проектами, реєстрації прав інтелектуальної власності.	10
1				

10	Т.4-14			
60	Усього за модулем 2			30
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE				5
90	Диференційований залік			50
Усього за курсом				100

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРОЄКТІВ І ПРОГРАМ

ТЕМА 1. Методологічний механізм європейських проєктів і програм

План лекційного заняття

1. Проєкт: основні поняття, визначення та характеристики.
2. Система управління проєктами.
3. Еволюція систем управління проєктами.
4. Типізація і класифікація проєктів.

План семінарського заняття

1. Сутнісна характеристика поняття «проєкт».
2. Система управління проєктами.
3. Еволюція систем управління проєктами.
4. Типізація проєктів.
5. Класифікація проєктів.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Знайти і навести приклади успішних європейських проєктів і програм.
2. Підготувати есе на тему «Зародження і становлення європейського проєктного менеджменту».

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає мета проєктного менеджменту і чому менеджмент проєктів є невід'ємною частиною нашого життя?
2. Дайте порівняльну характеристику основним моделям проєктного менеджменту.
3. Розкрийте концептуальні підходи до трактування поняття «проєкт».
4. Розкрийте сутність і значення європейського проєктного менеджменту.
5. Охарактеризуйте основні положення «ока компетентності».
6. Розкрийте професійну компетентність європейських спеціалістів сфери РМ.
7. Дайте характеристику ключовими поняттями курсу «Європейські проєкти і програми» — «портфель», «програма», «проєкт», «задача».
8. Які вимоги до цілей проєктного менеджменту?
9. У чому полягає роль внутрішнього і зовнішнього середовища в проєктному менеджменті.
10. Охарактеризуйте систему проєктного менеджменту.
11. Розкрийте основні предметні сфери проєктного менеджменту.
12. Дайте характеристику розвитку методам проєктного менеджменту.
13. Розкрийте основні положення еволюції систем проєктного менеджменту.
14. Охарактеризуйте трифазну модель «зрілості» системи проєктного менеджменту.
15. Охарактеризуйте види і типи проєктів.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2]

Допоміжна: [4,5,7]

Міжнародні видання: [10,11-13]

Інформаційні ресурси Інтернет: [14,17,18,19,20]

ТЕМА 2. Концептуальні засади європейських проєктів і програм

План лекційного заняття

1. Моделі проєктного менеджменту. Концепція «європейського проєктного менеджменту».
2. Загальні стандарти управління проєктами. Професійні європейські кваліфікаційні стандарти.
3. Життєвий цикл проєкту. Етапи розробки проєктів.

План семінарського заняття

1. Моделі проєктного менеджменту.
2. Концепція «європейського проєктного менеджменту».
3. Загальні стандарти управління проєктами.
4. Професійні європейські кваліфікаційні стандарти.
5. Життєвий цикл проєкту.
6. Етапи розробки проєктів.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Показати особливості європейського проєктного менеджменту на прикладі відомих європейських менеджерів.
2. Підготувати реферат на тему «Порівняльна характеристика європейського проєктного менеджменту та РМ інших країн».

Питання для самоконтролю

1. Дайте характеристику становлення моделей менеджменту.
2. Охарактеризуйте моделі європейського проєктного менеджменту.
3. Дайте порівняльну характеристику основним моделям проєктного менеджменту.
4. Розкрийте концептуальні підходи до поняття «проєкт» у різних моделях проєктного менеджменту.
5. Які існують загальні стандарти управління проєктами?
6. Які існують професійні європейські кваліфікаційні стандарти?
7. Назвіть і охарактеризуйте основні складові професійної компетенції менеджерів проєктів.
8. Розкрийте основні поняття в європейському проєктному менеджменті.
9. Розкрийте основні положення життєвого циклу проєктів.
10. Охарактеризуйте фази життєвого циклу проєктів.
11. Дайте характеристику етапам розробки проєктів і наведіть приклади.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2]

Допоміжна: [6,7,8,9]

Міжнародні видання: [10,11,12]

Інформаційні ресурси Інтернет: [16,17,18,19,20]

ТЕМА 3. Структуризація європейських проєктів і програм

План лекційного заняття

1. Технічні елементи компетентності.
2. Поведінкові елементи компетентності.
3. Контекстуальні елементи компетентності.

План семінарського заняття

1. Характеристика технічних елементів компетентності.
2. Характеристика поведінкових елементів компетентності.
3. Характеристика контекстуальних елементів компетентності.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. На прикладі найвідомішого європейського менеджера показати, розкрити та охарактеризувати його елементи компетентності:

- 1.1. технічні;
- 1.2. поведінкові;
- 1.3. контекстуальні.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте технічні елементи компетентності.
2. Яке значення мають технічні елементи компетентності для проєктного менеджменту?
3. Охарактеризуйте поведінкові елементи компетентності.
4. Яке значення мають поведінкові елементи компетентності для проєктного менеджменту?
5. Охарактеризуйте контекстуальні елементи компетентності.
6. Яке значення мають контекстуальні елементи компетентності для проєктного менеджменту?

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2]

Допоміжна: [4,5,8,9]

Міжнародні видання: [10,12,13]

Інформаційні ресурси Інтернет: [14,15,16,19,20]

МОДУЛЬ 2. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРОЄКТІВ І ПРОГРАМ

ТЕМА 4. Планування європейських проєктів

План лекційного заняття

1. Основні елементи та процеси проєктного планування.
2. Структура, декомпозиція робіт. Структуризація проєкту.
3. Календарне, детальне та сіткове планування.
4. Планування сценарію проєкту. Документування плану проєкту. Роль менеджера проєкту в командному плануванні.

План семінарського заняття

1. Основні елементи проєктного планування.
2. Основні процеси проєктного планування.
3. Структура, декомпозиція робіт.
4. Структуризація проєкту.
5. Календарне, детальне та сіткове планування.
6. Планування сценарію проєкту.
7. Документування плану проєкту.
8. Роль менеджера проєкту в командному плануванні.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Розробити технічне завдання проєкту (документ про масштаб проєкту) за ситуаціями:
Ситуація 1. Преміювання команди проєкту за успішне його завершення.
Ситуація 2. Консалтинговий проєкт.
Ситуація 3. Будівництво обраної споруди.
2. Розробити/побудувати сітковий графік проєкту («Видання інформаційного довідника»).

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте основні елементи проєктного планування.
2. У чому полягає сутність основних і допоміжних процесів проєктного планування?
3. Охарактеризуйте взаємозалежність рівнів планування.
4. Розкрийте сутність етапів планування проєктів.
5. Як ви розумієте правила ефективного планування і виконання проєкту?
6. Дайте характеристику структурі розбиття робіт у процесі проєктного планування.
7. Охарактеризуйте структурну схему організації і матриці відповідальності.
8. Які існують правила структуризації проєкту і які можуть бути помилки?

9. Дайте характеристику календарному, детальному і сітковому плануванню.
10. Розкрийте сутність основних методів мережевого планування.
11. Охарактеризуйте командне планування.
12. Який існує зв'язок попередніх розрахунків і календарного планування?
13. Охарактеризуйте основні теоретичні концепції планування сценарію проєкту.
14. Які типові помилки виникають у процесі проєктного планування, і до яких наслідків вони можуть призвести?
15. У чому полягає роль менеджера проєкту в командному плануванні?

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2]

Допоміжна: [4,5,6,7]

Міжнародні видання: [11,12,13]

Інформаційні ресурси Інтернет: [14,15,16,17,20]

ТЕМА 5. Управління вартістю європейських проєктів

План лекційного заняття

1. Цілі, інструменти та оцінка вартості проєкту.
2. Структура вартісної оцінки.
3. Бюджет проєкту.
4. Методи оцінки витрат проєкту.
5. Контроль вартості проєкту.

План семінарського заняття

1. Цілі, інструменти та оцінка вартості проєкту.
2. Структура вартісної оцінки.
3. Бюджет проєкту.
4. Методи оцінки витрат проєкту.
5. Контроль вартості проєкту.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Побудувати календарний план-графік витрат європейського проєкту (за вибором студента) та розрахувати вартісні показники обраного проєкту.
2. Побудувати бюджет будь-якого європейського проєкту в різних формах, здійснити його аналіз.

Питання для самоконтролю

1. Навіщо слід проводити оцінку вартості проєкту, і що вона включає?
2. Назвіть основні цілі вартісної оцінки проєкту і охарактеризуйте основні інструменти.
3. Які вхідні дані використовуються для оцінки вартості проєкту?
4. Дайте характеристику управління вартістю протягом життєвого циклу проєкту.
5. Які оцінки вартості проєкту та їх види використовуються залежно від його стадій?
6. Розкрийте структуру вартісної оцінки проєкту.
7. Назвіть цілі бюджетування витрат проєкту та його форми подання.
8. Розкрийте сутність процесу бюджетування проєкту.
9. Які Ви знаєте методи оцінки витрат проєкту?
10. Дайте характеристику процесу контролю за вартістю проєктів.
11. Які Ви знаєте вартісні показники проєкту, як вони розраховуються?
12. Які використовуються методи контролю вартості проєктів?
13. Для чого і як використовуються результати вартості проєктів?
14. У чому полягає роль управління вартістю проєктів у проєктному менеджменті?

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2]

Допоміжна: [4,5,7,8,9]

Міжнародні видання: [10,11,12]

Інформаційні ресурси Інтернет: [14,15,16,17,18]

ТЕМА 6. Моніторинг, регулювання та аудит проєктів ЄС

План лекційного заняття

1. Цілі та зміст системи контролю проєкту.
2. Моніторинг, методи та критерії контролю проєкту.
3. Управління ризиками проєкту.
4. Сценарії управління відхиленнями проєкту. Аудит проєкту.

План семінарського заняття

1. Цілі та зміст системи контролю проєкту.
2. Моніторинг, методи та критерії контролю проєкту.
3. Управління ризиками проєкту.
4. Сценарії управління відхиленнями проєкту.
5. Аудит проєкту.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. На прикладі успішного європейського проєкту показати складові основного й допоміжного процесів контролю; запропонувати схему процесу контролю виконання проєкту; визначити та розкрити метод контролю цього проєкту; виявити можливі ризики.
2. Скласти матрицю оцінки ризиків обраного успішного європейського проєкту (у песимістичному, реалістичному та оптимістичному сценарії).

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте цілі та зміст системи контролю.
2. Які існують вимоги до системи контролю?
3. Як проводиться ефективний контроль і що він включає?
4. Назвіть принципи побудови ефективної системи контролю.
5. Як класифікуються процеси контролю?
6. Охарактеризуйте процес контролю виконання проєкту.
7. Що таке моніторинг контролю проєкту і які існують його методи?
8. Охарактеризуйте цикл контролю змін у проєктах.
9. Охарактеризуйте ризик у проєктах.
10. Як класифікуються ризики в проєктах?
11. На які типи факторів поділяють ризики проєкту?
12. Розкрийте засади методів управління ризиками.
13. Назвіть і розкрийте основні підходи до визначення та оцінки ризиків проєкту.
14. Які ви знаєте методи аналізу та оцінки ризиків проєкту?
15. Які методи застосовують для управління ризиками проєкту?
16. Охарактеризуйте основні методи зниження ризику проєкту.
17. У чому полягає роль управління відхиленнями проєкту?
18. У чому полягає роль аудиту проєкту? Розкрийте його основні засади.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2,3]

Допоміжна: [4,5,6,8,9]

Міжнародні видання: [11,12,13]

Інформаційні ресурси Інтернет: [14,15,16,17,20]

Монографії: [22]

ТЕМА 7. Менеджмент якості проєктів ЄС

План лекційного заняття

1. Сучасні концепції менеджменту якості. Загальне управління якістю (TQM).
2. Забезпечення якості проєкту.
3. Стандартизовані системи менеджменту якості.

План семінарського заняття

1. Сучасні концепції менеджменту якості.
2. Загальне управління якістю (TQM).

3. Забезпечення якості проєкту.
4. Стандартизовані системи менеджменту якості.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Наведіть приклади якісних проєктів у європейському варіанті та охарактеризуйте їх.
2. Підготувати есе на тему «Роль і значення менеджменту якості проєктів».

Питання для самоконтролю

1. Що таке якість проєкту? Розкрийте основні аспекти.
2. Охарактеризуйте сучасні концепції менеджменту якості проєкту.
3. У чому полягає сутність концепції загального управління якістю (Total Quality Management)?
4. Розкрийте принципи TQM.
5. Розкрийте основні засади матриці рівнів розвитку на основі концепції TQM.
6. Охарактеризуйте Європейську модель досконалості.
7. У чому полягає процес забезпечення якості проєктів?
8. Розкрийте процес управління якістю проєкту.
9. Розкрийте сутність стандартизованих систем менеджменту якості проєктів.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2,3]

Допоміжна: [4,5,6,9]

Міжнародні видання: [10,12,13]

Інформаційні ресурси Інтернет: [14,16,17,18,19,20]

Монографії: [22]

ТЕМА 8. Управління людськими ресурсами проєктів ЄС

План лекційного заняття

1. Поняття та формування команди проєкту.
2. Ефективність команди проєкту.
3. Побудова команди проєкту.
4. Ключові ролі в управлінні проєктами.

План семінарського заняття

1. Поняття та формування команди проєкту.
2. Ефективність команди проєкту.
3. Побудова команди проєкту.
4. Ключові ролі в управлінні проєктами.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Наведіть приклади успішних європейських менеджерів.
2. Наведіть приклади невдач європейських менеджерів.

Питання для самоконтролю

1. Назвіть етапи створення ефективної команди проєкту.
2. Охарактеризуйте основних членів команди проєкту. Як відбувається залучення персоналу в команду?
3. Розкрийте структуру системи управління командою проєкту.
4. Які існують основні фактори впливу на формування команди проєкту?
5. Охарактеризуйте стратегії формування команди проєкту.
6. У чому проявляється синергія ефективної команди?
7. Які існують моделі розвитку ефективної команди?
8. Розкрийте основні підходи до формування команди проєкту.
9. Яку роль відіграє менеджер у проєкті?
10. Розкрийте основні засади побудови команди.
11. Охарактеризуйте організаційну культуру команди проєкту.
12. Розкрийте процес управління конфліктами в команді.

Рекомендовані літературні джерела:**Основна:** [1,2,3]**Допоміжна:** [4,5,6,7,8,9]**Міжнародні видання:** [12,13]**Інформаційні ресурси Інтернет:** [16,17,18,19,20]**ТЕМА 9. Проектний менеджмент ЄБРР****План лекційного заняття**

1. Основні інститути — донори ЄС.
2. Проектний менеджмент ЄБРР.
3. Проектний цикл як базовий механізм співпраці з ЄБРР.
4. Реалізація Європейських інвестиційних проектів в Україні.
5. ЄБРР: фінансування муніципальної інфраструктури в Україні.

План семінарського заняття

1. Основні інститути — донори ЄС.
2. Проектний менеджмент ЄБРР.
3. Проектний цикл як базовий механізм співпраці з ЄБРР.
4. Реалізація Європейських інвестиційних проектів в Україні.
5. ЄБРР: фінансування муніципальної інфраструктури в Україні.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Наведіть приклади успішних проектів, які фінансуються ЄЦБ.
2. Наведіть приклади успішних проектів, які фінансуються ЄІБ.
3. Дослідіть і проаналізуйте хронологію відносин ЄБРР і України.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте ЄЦБ як інститут — донор ЄС.
2. Які інструменти грошової політики використовує ЄЦБ?
3. Охарактеризуйте ЄІБ як інститут — донор ЄС.
4. Які фінансові механізми використовує ЄІБ?
5. Охарактеризуйте діяльність Європейського інвестиційного фонду.
6. Охарактеризуйте ЄБРР як інститут — донор ЄС.
7. Охарактеризуйте взаємовідносини України і ЄБРР.
8. Які інструменти використовує ЄБРР у своїй діяльності?
9. Дайте характеристику загальних параметрів кредитних ліній ЄБРР.
10. Що являє собою проектний цикл ЄБРР?
11. Як готується проект для фінансування ЄБРР?
12. Назвіть та дайте характеристику стадіям проектного циклу ЄБРР.
13. Дайте характеристику Програми ділових консультацій.
14. Охарактеризуйте європейські інвестиційні проекти в Україні.
15. Охарактеризуйте особливості фінансування муніципальної інфраструктури в Україні ЄБРР.

Рекомендовані літературні джерела:**Основна:** [1,2,3]**Допоміжна:** [4,5,6,9]**Міжнародні видання:** [10,11]**Інформаційні ресурси Інтернет:** [14,17,18,19,20]**Монографії:** [22]**ТЕМА 10. Зовнішня допомога ЄС****План лекційного заняття**

1. Основні засади Twinning.
2. Цикл підготовки проектів Twinning.
3. Проекти Twinning в Україні.

План семінарського заняття

1. Основні засади Twinning.
2. Цикл підготовки проєктів Twinning.
3. Проєкти Twinning в Україні.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Знайти і навести приклади успішних проєктів Twinning у країнах ЄС.
2. Підготувати доповідь «Порівняльна характеристика зародження, становлення і хронології Twinning-проєкту в країнах ЄС та Україні».

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте проєкт Twinning.
2. Назвіть визначальні риси проєкту Twinning.
3. Охарактеризуйте учасників і команду проєкту Twinning.
4. Назвіть цілі та принципи реалізації проєкту Twinning.
5. Охарактеризуйте реалізацію проєктів Twinning у країнах ЄС.
6. Розкрийте послідовність стадій підготовки проєктів Twinning.
7. Які кроки і процеси належать до реалізації проєкту Twinning?
8. Охарактеризуйте передумови успіху Twinning-проєкту.
9. Яке призначення проєктів Twinning в Україні?
10. Яка законодавча та методологічна бази інструменту Twinning в Україні?
11. Назвіть проблемні питання проєкту Twinning в Україні.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2,3]

Допоміжна: [4,5,8,9]

Міжнародні видання: [10,12,13]

Інформаційні ресурси Інтернет: [14,17,18,19,20]

ТЕМА 11. Менеджмент реалізації програм технічної допомоги

План лекційного заняття

1. Сутність і форми міжнародної технічної допомоги.
2. Правові засади здійснення міжнародної технічної допомоги.
3. Особливості надання Україні міжнародної технічної допомоги.
4. Специфіка проєктного менеджменту програми «Tasis».
5. 11.5 Програми ЄС — Україна: Erasmus Mundus, TAIEХ (Technical Assistance Information Exchange), Tempus, Youth In Action.
6. Програма Jean Monnet.
7. Сьома рамкова програма розвитку досліджень і технологій ЄС.
8. Науково-технічна програма EUREKA.

План семінарського заняття

1. Сутність і форми міжнародної технічної допомоги.
2. Правові засади здійснення міжнародної технічної допомоги.
3. Особливості надання Україні міжнародної технічної допомоги.
4. Специфіка проєктного менеджменту програми «Tasis».
5. 11.5 Програми ЄС — Україна: Erasmus Mundus, TAIEХ (Technical Assistance Information Exchange), Tempus, Youth In Action.
6. Програма Jean Monnet.
7. Сьома рамкова програма розвитку досліджень і технологій ЄС.
8. Науково-технічна програма EUREKA.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Навести приклади та провести аналіз будь-якої програми технічної допомоги (Tasis, Erasmus Mundus, TAIEХ, Tempus, Youth In Action тощо).

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає сутність міжнародної технічної допомоги?

2. Як відбувається державна реєстрація програм і проєктів міжнародної технічної допомоги в Україні?
3. Охарактеризуйте підходи до донорської допомоги, що склалися в процесі її трансформації.
4. Охарактеризуйте джерела правового регулювання міжнародної технічної допомоги в Україні.
5. Розкрийте та проаналізуйте нормативно-правову базу регулювання міжнародної технічної допомоги в Україні.
6. У чому полягає особливість надання Україні міжнародної технічної допомоги?
7. Дайте характеристику проєктного менеджменту програми TACIS.
8. Дайте характеристику проєктного менеджменту програми Erasmus Mundus.
9. Охарактеризуйте проєктний менеджмент програми TAIEH.
10. Що являє собою програма Tempus в Україні?
11. Охарактеризуйте проєктний менеджмент програми Youth In Action.
12. Охарактеризуйте проєктний менеджмент Сьомої рамкової програми ЄС.
13. Охарактеризуйте проєктний менеджмент програми EUREKA.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2,3]

Допоміжна: [4,5,6,7,8,9]

Міжнародні видання: [10,11,12,13]

Інформаційні ресурси Інтернет: [14,15,16,17,18,19,20]

Монографії: [22]

ТЕМА 12. Європейські проєкти в Україні

План лекційного заняття

1. Зелений проєктний менеджмент. Зелені проєкти ЄС в Україні.
2. Європейські проєкти для підтримки демократичного розвитку в Україні.
3. Європейські проєкти спрямовані на економічне зростання і сталий розвиток.
4. Соціально-культурні проєкти ЄС в Україні.
5. Європейські проєкти для адаптації законодавства України.

План семінарського заняття

1. Зелений проєктний менеджмент. Зелені проєкти ЄС в Україні.
2. Європейські проєкти для підтримки демократичного розвитку в Україні.
3. Європейські проєкти спрямовані на економічне зростання і сталий розвиток.
4. Соціально-культурні проєкти ЄС в Україні.
5. Європейські проєкти для адаптації законодавства України.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Підготувати есе на тему «Зелений проєктний менеджмент в Україні».
2. Підготувати есе на тему «Зелений проєктний менеджмент у країнах ЄС».

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає сутність GPM?
2. Охарактеризуйте правову базу GPM.
3. Які ви знаєте зелені проєкти ЄС в Україні?
4. Охарактеризуйте європейські проєкти для підтримання демократичного розвитку в Україні.
5. У чому полягає роль та значення європейських проєктів, що спрямовані на економічне зростання та сталий розвиток.
6. Дайте характеристику соціально-культурним проєктам ЄС в Україні.
7. Які європейські проєкти використовуються в Україні для адаптації законодавства? Наведіть приклади.

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2,3]

Допоміжна: [4,5,6,7,8,9]

Міжнародні видання: [10,11,12,13]

Інформаційні ресурси Інтернет: [14,15,16,17,18,19,20]

Монографії: [21]

Тема 13. Можливості участі у програмах та проєктах ЄС: громада, бізнес, влада

План лекційного заняття

1. Агентства та програми ЄС – можливості участі.
2. Агентства ЄС, які відкриті для України, Молдови та Грузії.
3. Співпраця у галузях освіти, навчання та культури.
4. Впровадження нового Закону України «Про вишу освіти». Освітні обміни, тренінги, проєкти підтримки молоді та спорту.
5. Співпраця у рамках програм ЮНЕСКО.
6. Співробітництво у сфері науки та технологій.
7. Програма «Горизонт 2020».
8. Транскордонне співробітництво як вагомий інструмент європейської інтеграції України.

План семінарського заняття

1. Які агентства та програми ЄС дають можливості участі представникам України?
2. У чому полягає співпраця з ЄС у галузях освіти, навчання та культури?
3. Які переваги співробітництва у сфері науки та технологій?
4. Чому транскордонне співробітництво вважається вагомим інструментом європейської інтеграції України?

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Як працює програма «Митниця 2020»?
2. Які особливості програми «Fiscalis 2020» (податкова адміністративна підтримка)?
3. В чому полягає програма підвищення конкурентоспроможності малих та середніх підприємств (COSME)?

План індивідуально-консультативної роботи

1. Індивідуальне науково-дослідне завдання «Дослідження одного (за вибором здобувача) з відомих європейських проєктів (програм)» та презентація роботи на семінарському занятті.

Питання для самоконтролю

1. Які Ви знаєте програми ЄС, які відкриті для України, Молдови та Грузії?
2. Охарактеризуйте програма для культурних і творчих галузей «Креативна Європа»?
3. Які можливості надає програма «Еразмус+»?

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2,3]

Допоміжна: [4,5,8,9]

Міжнародні видання: [10,11,12]

Інформаційні ресурси Інтернет: [14,15,18,19,20]

Тема 14. Проєктний менеджмент як інструмент доступу до фінансових фондів ЄС

План лекційного заняття

1. Проєктний менеджмент як інструмент доступу до фінансових фондів ЄС
2. Особливості діяльності з управління проєктами.
3. Поняття ідеї. Корисні поради щодо формування проєктної ідеї.
4. Допроєктна діяльність. Технологія SMART. Процес оформлення ідеї.
5. Поняття оцінки середовища організації. SWOT-аналіз, LEAN-аналіз.
6. Пошук партнерів для власного проєкту. Методика побудови дерева цілей.
7. Управління циклом проєкту.

8. Особливості формування проєктної заявки на згідно типових вимог апікаційних форм агенцій та програм Європейського Союзу.

План семінарського заняття

1. Охарактеризуйте процес оформлення ідеї
2. Що таке управління циклом проєкту?
3. З яких етапів складається формування проєктної заявки

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Що таке технологія SMART?
2. У чому полягає SWOT – аналіз
3. Що таке LAN та PEST аналіз

Питання для самоконтролю

1. Яка методика побудови дерева проблем та дерева цілей?
2. Охарактеризуйте основні етапи циклу з управління проєктом?
3. Які основні вимоги до змісту та оформлення проєктної заявки у донорів з ЄС?

Рекомендовані літературні джерела:

Основна: [1,2,3]

Допоміжна: [4,5,6,7]

Міжнародні видання: [10,11,13]

Інформаційні ресурси Інтернет: [116,17,18,19,20]

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, представлено в табл.4.1.

Таблиця 4.1

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Європейські проєкти і програми» для денної форми навчання

Модулі	Модуль 1 - (15 балів)						Контрольний захід №1
Загальна кількість балів за модулем №1	15					5	
Теми	Т.1, 2		Т.3			5	
Відповідь на семінарському занятті	2,5+2,5		5				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи						
Модулі	Модуль 2 - (35 балів)						Контрольний захід №1
Загальна кількість балів за модулем №2	35					5	
Теми	Т.4,5	Т.6,7	Т.8,10	Т. 11,12	Т.13,14	5	
Відповідь на семінарських заняттях	1,5+1,5	1,5+1,5	1,5+1,5	1,5+1,5	1,5+1,5		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи						
Індивідуальна робота	10						
Тестування на порталі Moodle	5						
Диференційований залік - 50 балів							
Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (залік)							

Критерії оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарському занятті.

Семінарські заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на семінарському занятті. Робота на семінарському (практичному) занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти денної форми на семінарському занятті становить 2,5 бали за тему 1,2,3 та 1,5 бали за теми 4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти заочної форми на семінарському занятті становить 15 балів за тему 1 та 10 балів за теми 4,10.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Таблиця 4.2

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарському занятті (денна форма)

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1-2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0,5	Поверхнево володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Таблиця 4.2.1

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарському занятті (заочна форма)

Кількість балів	Критерії оцінювання
10-15	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
5-9	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1-4	Поверхнево володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 5 балів.

Таблиця 4.3

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	2 (2×1)
Тестовий блок	3 (20×0,15)
Всього	5

Таблиця 4.4

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі теоретичні питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	0,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Таблиця 4.5

Критерії оцінювання тестового блоку (закритої форми)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив правильно всі тестові завдання.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив правильно половину тестових завдань.	1,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який зробив не правильно всі тестові завдання.	0

Критерії оцінювання індивідуально-консультаційної роботи.

Індивідуальна робота проводиться у формі науково-дослідного завдання «Дослідження одного (за вибором здобувача) з відомих європейських проєктів (програм)» та презентація роботи на семінарському занятті. Індивідуальна робота оцінюється від 0 до 10 балів для денної та заочної форм навчання. Комп'ютерне тестування оцінюється в 5 балів (для денної та заочної форм навчання).

Таблиця 4.6

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовка презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
5	Послідовність, логічність написання реферату, але без підготовки презентації.
0	Не написання реферату та презентації.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та диференційованого заліку (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання

не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі диференційованого заліку.

Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу ЄКТС для навчальної дисципліни з підсумковим контролем у формі диференційованого заліку здійснюється відповідно до таблиці 4.7.

Таблиця 4.7

Таблиця відповідності шкали ЄКТС (за 50-бальною шкалою) національній шкалі оцінювання академічної успішності

Сума балів	Оцінка ЄКТС	За національною шкалою	Критерії оцінювання	Залік
45-50	A	відмінно	Високий (творчий)	зараховано
40-44	B	добре	Достатній (конструктивно - варіативний)	
35-39	C			
30-34	D	задовільно	Середній (репродуктивний)	
25-29	E			
17-24	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Низький (рецептивно-продуктивний)	не зараховано
0-16	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту		

Результати складання диференційованого заліку оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно»).

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Європейські проекти і програми» є:

- відповіді на семінарських заняттях;
- виконання самостійної роботи;
- доповіді;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- комп'ютерне тестування;
- диференційований залік.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль проводиться у формі контрольної роботи.

Контрольні запитання по модулю I

1. Проект: основні поняття, визначення та характеристики.
2. Система проектного менеджменту.
3. Еволюція систем проектного менеджменту.
4. Типізація і класифікація проектів.
5. Моделі проектного менеджменту. Концепція «європейського проектного менеджменту».
6. Загальні стандарти управління проектами. Професійні європейські кваліфікаційні стандарти.
7. Життєвий цикл проекту. Етапи розробки проектів.
8. Технічні елементи компетентності.

9. Поведінкові елементи компетентності.
10. Контекстуальні елементи компетентності
11. У чому полягає мета проектного менеджменту і чому менеджмент проектів є невід'ємною частиною нашого життя?
12. Дайте порівняльну характеристику основним моделям проектного менеджменту.
13. Розкрийте концептуальні підходи до трактування поняття «проект».
14. Розкрийте сутність і значення європейського проектного менеджменту.
15. Охарактеризуйте основні положення «ока компетентності».
16. Розкрийте професійну компетентність європейських спеціалістів сфери РМ.
17. Дайте характеристику ключовими поняттями курсу «Управління проектами ЄС» — «портфель», «програма», «проект», «задача».
18. Які вимоги до цілей проектного менеджменту?
19. У чому полягає роль внутрішнього і зовнішнього середовища в проектному менеджменті.
20. Охарактеризуйте систему проектного менеджменту.
21. Розкрийте основні предметні сфери проектного менеджменту.
22. Дайте характеристику розвитку методам проектного менеджменту.
23. Розкрийте основні положення еволюції систем проектного менеджменту.
24. Охарактеризуйте трифазну модель «зрілості» системи проектного менеджменту.
25. Охарактеризуйте види і типи проектів.

Контрольні запитання по модулю II

1. Основні елементи та процеси проектного планування.
2. Структура, декомпозиція робіт. Структуризація проекту.
3. Календарне, детальне та сіткове планування.
4. Планування сценарію проекту. Документування плану проекту.
5. Роль менеджера проекту в командному плануванні.
6. Цілі, інструменти та оцінка вартості проекту.
7. Структура вартісної оцінки.
8. Бюджет проекту.
9. Методи оцінки витрат проекту.
10. Контроль вартості проекту.
11. Цілі та зміст системи контролю проекту.
12. Моніторинг, методи та критерії контролю проекту.
13. Управління ризиками проекту.
14. Сценарії управління відхиленнями проекту. Аудит проекту.
15. Сучасні концепції менеджменту якості. Загальне управління якістю (TQM).
16. Забезпечення якості проекту.
17. Стандартизовані системи менеджменту якості.
18. Поняття та формування команди проекту.
19. Ефективність команди проекту.
20. Побудова команди проекту.
21. Ключові ролі в управлінні проектами.
22. Основні інститути — донори ЄС.
23. Проектний менеджмент ЄБРР.
24. Проектний цикл як базовий механізм співпраці з ЄБРР.
25. Реалізація Європейських інвестиційних проектів в Україні.
26. ЄБРР: фінансування муніципальної інфраструктури в Україні.
27. Основні засади Twinning.
28. Цикл підготовки проектів Twinning.
29. Проекти Twinning в Україні.
30. Сутність і форми міжнародної технічної допомоги.
31. Правові засади здійснення міжнародної технічної допомоги.

32. Особливості надання Україні міжнародної технічної допомоги.
33. Специфіка проектного менеджменту програми «Tasis».
34. Програми ЄС — Україна: Erasmus Mundus, TAIEX (Technical Assistance Information Exchange), Tempus, Youth In Action.
35. Програма Jean Monnet.
36. Сьома рамкова програма розвитку досліджень і технологій ЄС.
37. Науково-технічна програма EUREKA.
38. Зелений проектний менеджмент. Зелені проекти ЄС в Україні.
39. Європейські проекти для підтримання демократичного розвитку в Україні.
40. Європейські проекти спрямовані на економічне зростання і сталий розвиток.
41. Соціально-культурні проекти ЄС в Україні.
42. Європейські проекти для адаптації законодавства України.
43. Агентства та програми ЄС – можливості участі.
44. Агентства ЄС, які відкриті для України, Молдови та Грузії.
45. Співпраця у галузях освіти, навчання та культури.
46. Впровадження нового Закону України «Про вищу освіту». Освітні обміни, тренінги, проекти підтримки молоді та спорту.
47. Співпраця у рамках програм ЮНЕСКО.
48. Співробітництво у сфері науки та технологій.
49. Програма «Горизонт 2020».
50. Транскордонне співробітництво як вагомий інструмент європейської інтеграції України.
51. Проектний менеджмент як інструмент доступу до фінансових фондів ЄС
52. Особливості діяльності з управління проектами.
53. Поняття ідеї. Корисні поради щодо формування проектної ідеї.
54. Допроєктна діяльність. Технологія SMART. Процес оформлення ідеї.
55. Поняття оцінки середовища організації. SWOT-аналіз, LEAN-аналіз.
56. Пошук партнерів для власного проекту. Методика побудови дерева цілей.
57. Управління циклом проекту.
58. Особливості формування проектної заявки на згідно типових вимог апіляційних форм агенцій та програм Європейського Союзу.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Проект: основні поняття, визначення та характеристики.
2. Система проектного менеджменту.
3. Еволюція систем проектного менеджменту.
4. Типізація і класифікація проектів.
5. Моделі проектного менеджменту. Концепція «європейського проектного менеджменту».
6. Загальні стандарти управління проектами. Професійні європейські кваліфікаційні стандарти.
7. Життєвий цикл проекту. Етапи розробки проектів.
8. Технічні елементи компетентності.
9. Поведінкові елементи компетентності.
10. Контекстуальні елементи компетентності
11. Основні елементи та процеси проектного планування.
12. Структура, декомпозиція робіт. Структуризація проекту.
13. Календарне, детальне та сіткове планування.
14. Планування сценарію проекту. Документування плану проекту.
15. Роль менеджера проекту в командному плануванні.
16. Цілі, інструменти та оцінка вартості проекту.

17. Структура вартісної оцінки.
18. Бюджет проекту.
19. Методи оцінки витрат проекту.
20. Контроль вартості проекту.
21. Цілі та зміст системи контролю проекту.
22. Моніторинг, методи та критерії контролю проекту.
23. Управління ризиками проекту.
24. Сценарії управління відхиленнями проекту. Аудит проекту.
25. Сучасні концепції менеджменту якості. Загальне управління якістю (TQM).
26. Забезпечення якості проекту.
27. Стандартизовані системи менеджменту якості.
28. Поняття та формування команди проекту.
29. Ефективність команди проекту.
30. Побудова команди проекту.
31. Ключові ролі в управлінні проектами.
32. Основні інститути — донори ЄС.
33. Проектний менеджмент ЄБРР.
34. Проектний цикл як базовий механізм співпраці з ЄБРР.
35. Реалізація Європейських інвестиційних проектів в Україні.
36. ЄБРР: фінансування муніципальної інфраструктури в Україні.
37. Основні засади Twinning.
38. Цикл підготовки проектів Twinning.
39. Проекти Twinning в Україні.
40. Сутність і форми міжнародної технічної допомоги.
41. Правові засади здійснення міжнародної технічної допомоги.
42. Особливості надання Україні міжнародної технічної допомоги.
43. Специфіка проектного менеджменту програми «Tasis».
44. 5 Програми ЄС — Україна: Erasmus Mundus, TAIEX (Technical Assistance Information Exchange), Tempus, Youth In Action.
45. Програма Jean Monnet.
46. Сьома рамкова програма розвитку досліджень і технологій ЄС.
47. Науково-технічна програма EUREKA.
48. Зелений проектний менеджмент. Зелені проекти ЄС в Україні.
49. Європейські проекти для підтримання демократичного розвитку в Україні.
50. Європейські проекти спрямовані на економічне зростання і сталий розвиток.
51. Соціально-культурні проекти ЄС в Україні.
52. Європейські проекти для адаптації законодавства України.
53. Агентства та програми ЄС – можливості участі.
54. Агентства ЄС, які відкриті для України, Молдови та Грузії.
55. Співпраця у галузях освіти, навчання та культури.
56. Впровадження нового Закону України «Про вищу освіту». Освітні обміни, тренінги, проекти підтримки молоді та спорту.
57. Співпраця у рамках програм ЮНЕСКО.
58. Співробітництво у сфері науки та технологій.
59. Програма «Горизонт 2020».
59. Транскордонне співробітництво як вагомий інструмент європейської інтеграції України.
60. Проектний менеджмент як інструмент доступу до фінансових фондів ЄС
61. Особливості діяльності з управління проектами.
62. Поняття ідеї. Корисні поради щодо формування проектної ідеї.
63. Допроєктна діяльність. Технологія SMART. Процес оформлення ідеї.
64. Поняття оцінки середовища організації. SWOT-аналіз, LEAN-аналіз.

65. Пошук партнерів для власного проекту. Методика побудови дерева цілей.
66. Управління циклом проекту.
67. Особливості формування проектної заявки на згідно типових вимог
аплікаційних форм агенцій та програм Європейського Союзу.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Управління проектами. Навчальний посібник. Петренко Н.О. ЦУЛ, 2019. 244 с.
2. Сусліков Л. М., Студеняк І. П. Управління науковими проектами: навч. посібник. Ужгород: Говерла, 2019. 432 с.
3. Методичний посібник. Розвиток професійних навичок студентів випускних курсів: європейський досвід. 2023 URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/fb3c1d6e-1fea-49aa-aeef-92c4fdb41764/content>

Допоміжна:

4. Фінансування охорони довкілля: приклад для України. URL: <http://ecotown.com.ua>.
5. Проекти і гранти Європейського Союзу. URL: <http://www.ecefund.eu/ua/node/122>.
6. Interreg NEXT Польща-Україна 2021–2027. Програмний посібник Регулярні проекти Частина 1 – заявка. 2023. URL: https://pl-ua.eu/files/uploads/pages_en/pbu2021-2027/o%20programie/pierwszy%20nab%C3%B3r%20wniosk%C3%B3w/UA/VER2Manual/PL-UA_Programme%20Manual_regular%20projects_UA.pdf
7. Основна інформація про Програму Interreg NEXT Польща-Україна 2021–2027. 2021. URL: https://pl-ua.eu/files/uploads/pages_en/pbu2021-2027/prezentacje%20o%20programie/-%20PL-UA%2021-27%20podst.%20info_ukr.pdf
8. Програма Interreg VI-A NEXT Угорщина Словаччина Румунія Україна 2021–2027. Ухвалено Європейською Комісією 3 листопада 2022 року. 2022. URL: https://www.google.com/url?q=https://huskroua-cbc.eu/_download?id%3D63a060b38b39825c2c01e774&sa=D&source=docs&ust=1702039772069600&usg=AOvVawluayK3AFB03jSqRu4d0Pp9
9. Програма Цифрова Європа: усе про можливості на €6 млрд для українців. 2022. URL: <https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/%D0%A3%D1%81%D0%B5%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%BC%D0%BE%D0%B6%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BD%D0%B0%20%E2%82%AC%20%D0%BC-%D0%BB%D1%80%D0%B4%20%D0%B4%D0%BB%D1%8F%20%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%86%D1%96%D0%B2.pdf>

Міжнародні видання:

10. Digital Europe Programme. Call to proposal. 2023. URL: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/digital/wp-call/2023/call-fichedigital-2023-deploy-04en.pdf>
11. Erasmus for young. Entrepreneurs. Programme Guide. 2023. URL: <https://www.erasmus-entrepreneurs.eu/upload/Programme%20Guide%20EN,%20Update%20Mar%202023.pdf>
12. Erasmus+ Programme Guide. Version 3. 2023. URL: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2023-04/ErasmusplusProgramme-Guide2023-v3en.pdf>
13. Guide to Research and Innovation Strategies for Smart Specialisations (RIS3). 2021. URL: https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/documents/portlet_file_entry/20125/RIS3+Guide.pdf/19fa7820-9522-3a52-fb81-6cb9115b6b9f

Інформаційні ресурси Інтернет:

14. Глобал Форум щодо Управління проектами. URL: <http://www.pmforum.org>.
15. Книги, присвячені управлінню проектами та інструментам управління проектами [Електронний ресурс]. URL: <http://www.projectmanagement.com/books>.
16. Офіційний сайт Австралійського інституту управління проектами (AIPM) проектами. URL: <http://www.aipm.com.au>.

17. Офіційний сайт Міжнародної Асоціації управління проектами IPMA (Швейцарія). URL: <http://www.ipma.ch>.
18. Офіційний сайт Північно-Американського інституту управління проектами PMI (США). URL: <http://www.pmi.org>.
19. Публікації та статті з управління проектами. URL: <http://lanit-consulting.ru/press/articles>.
20. Розділ, присвячений Microsoft Project. URL: https://products.office.com/uk-UA/home?WT.mc_id=oan_winnav_office.

Монографії:

21. Зелений і безпечний Європейський Союз : монографія / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), І. В. Кицюк, Н. І. Романюк, ... Р. А. Петров та ін.] ; за ред. А. О. Бояра, В. Й. Лажніка ; Міністерство освіти і науки України, Волинський національний університет імені Лесі Українки. - Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 585 с.
22. Шляхи імплементації європейської політики впровадження цифрових технологій: монографія / [К. В. Єфремова, О. В. Шаповалова, М.Г. Хаустова та ін.]; за ред. К. В. Єфремової. Харків: НДІ прав. забезп. інновац. розвитку НАПрН України, 2022. 272 с.

8. ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри менеджменту та публічного управління

Протокол від «___» _____ 20__ р. № ___.

Укладачі:

І.Г. Канцур, к.е.н., доцент, доцент кафедри
менеджменту та публічного управління

**Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної
дисципліни**

**(протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої
програми)**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП